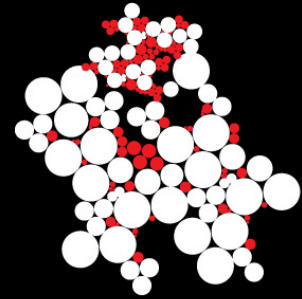

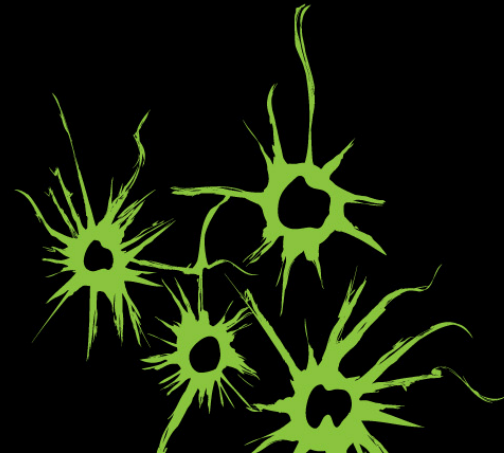
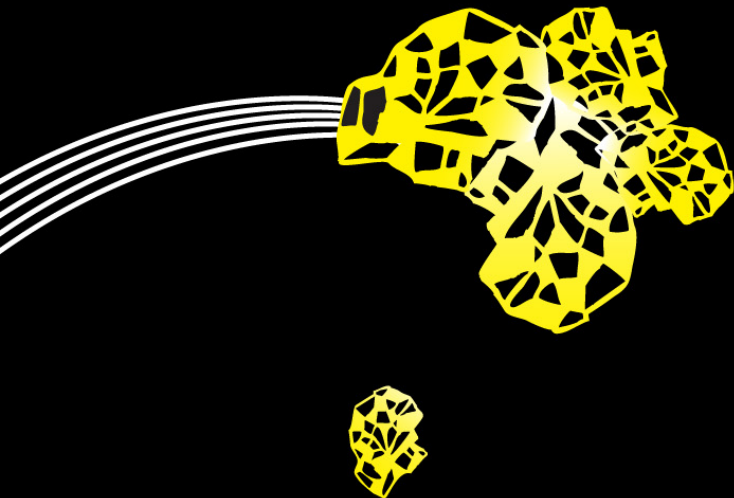
UNIVERSITEIT TWENTE.

**GO LAB:
VIRTUELE LABS
BIJ HET NATUURWETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS**

*HENNY LEEMKUIL
FER COENDERS*

18 MEI 2016

IN DEZE WERKGROEP

Didactiek

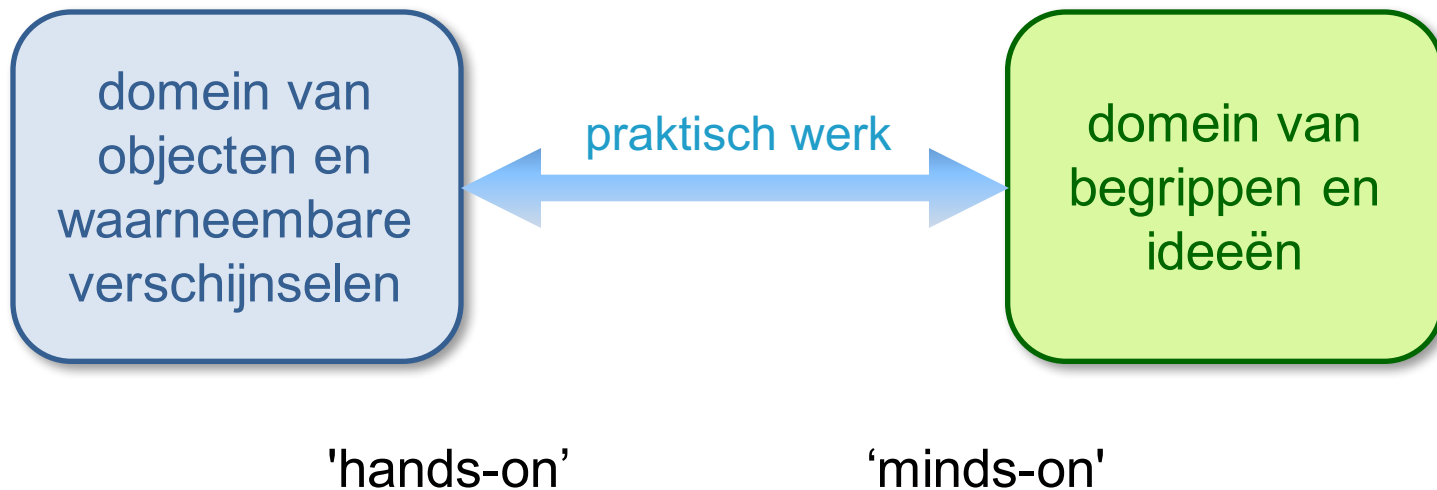
- ✓ Waarom practica / experimenteel werk door leerlingen
- ✓ Categorieën praktisch werk
- ✓ Effectiviteit van praktisch werk
- ✓ Eisen aan praktisch werk om tot leren te komen
- ✓ Docentcompetenties voor praktisch werk

Instrumentaliteit

- ✓ GO-LAB: zoeken naar labs
- ✓ Aanzetten tot denken
- ✓ Hulpmiddelen, apps
- ✓ ILS omgeving

WAAROM LATEN WE LEERLINGEN PRAKTISCH WERK DOEN?

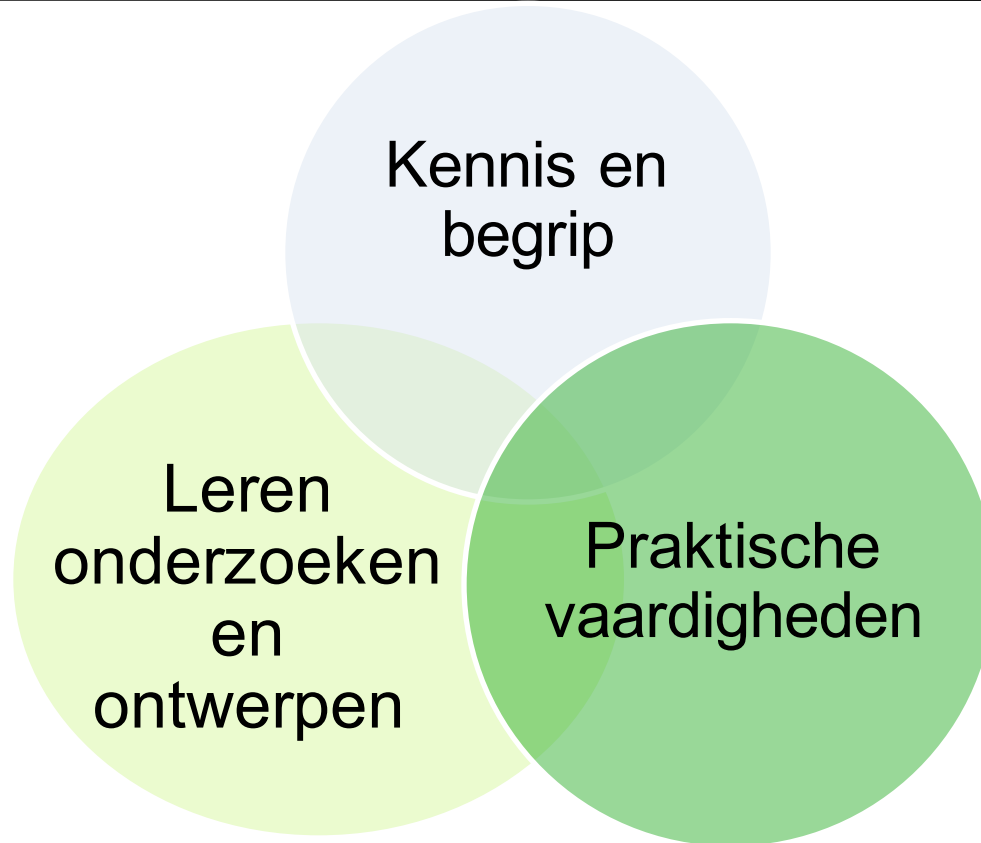
Het doel van praktisch werk is om leerlingen te ondersteunen bij het leggen van verbanden tussen twee kennisdomeinen:

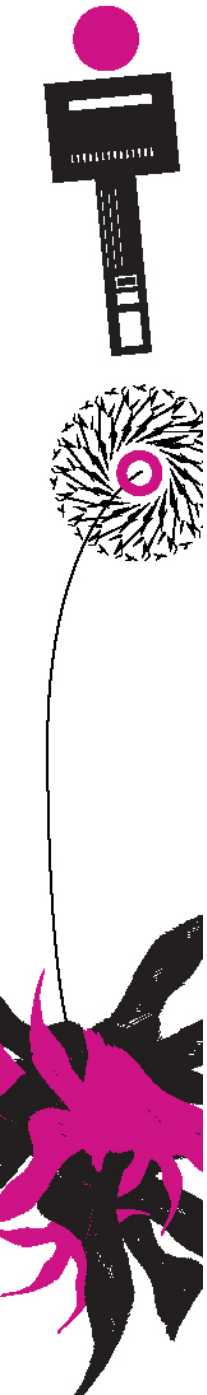
“We moeten de 'minds on' aspecten van praktisch werk meer aandacht geven, als we praktisch werk effectiever willen maken”

▪ *Millar and Abrahams, 2009*

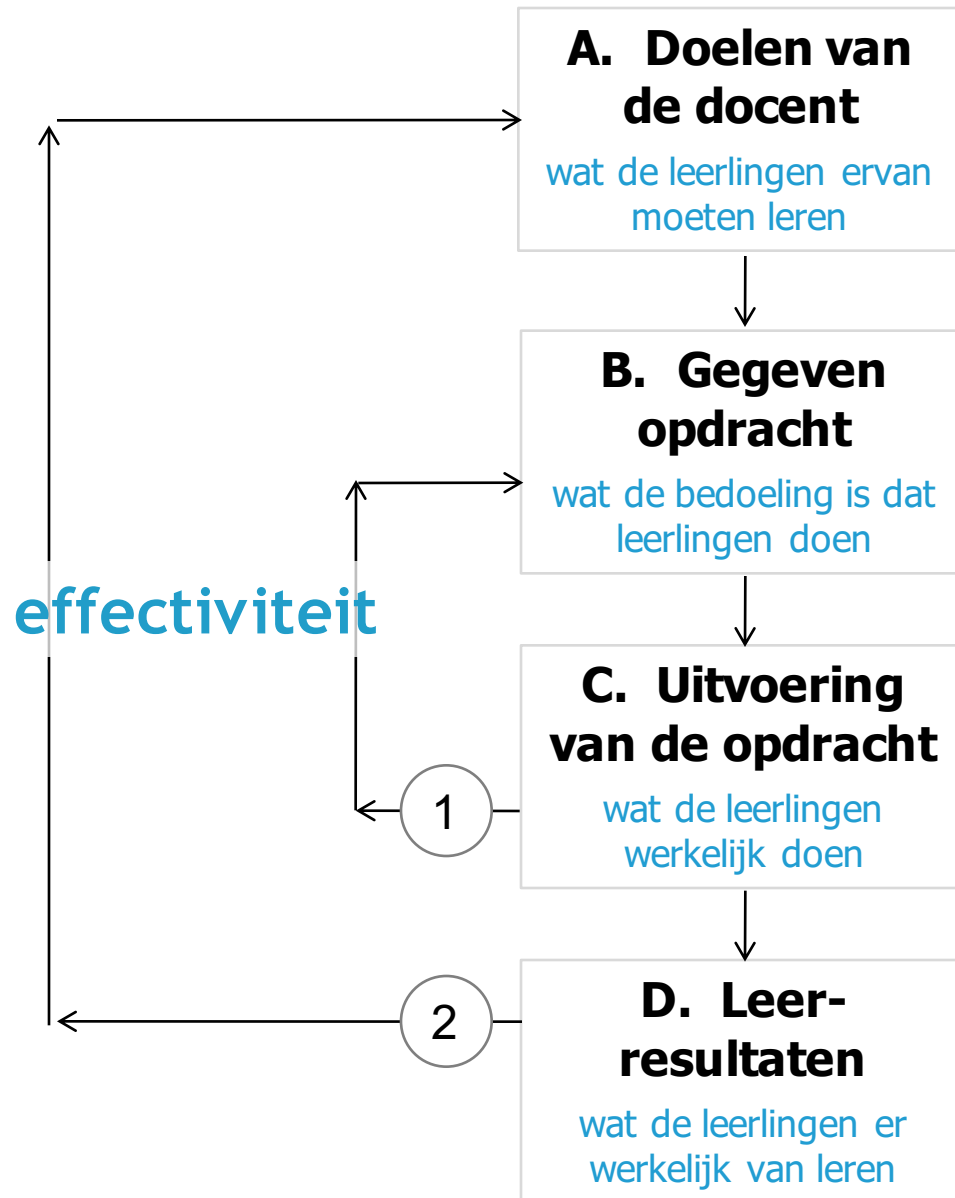
DRIE CATEGORIEËN DOELEN PRAKTISCH WERK

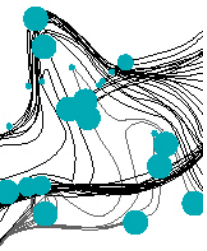

Gesloten (kookboek) .....Open

EFFECTIVITEIT VAN PRAKTISCH WERK

PRAKTISCH WERK OM TE LEREN

Welke eisen stellen we aan praktisch werk (experimenten)?
Doel is leerlingen daarvan te laten leren?

- Eigen lijstje
- Uitwisselen in drietallen
- Plenair

DOCENTCOMPETENTIES

- ✓ Wat moeten docenten aan kennis, vaardigheden en opvattingen hebben om praktisch werk voor leerlingen effectief te organiseren en uit te voeren?
- ✓ Moeten deze competenties allemaal al in de lerarenopleiding aan de orde komen?
- ✓ Welke zeker?

GO-LAB

GO-LAB

VERKENNING

- Drie ‘omgevingen’:
  - www.golabz.eu waar de ‘kale labs’ staan
  - graasp.eu is de ‘ontwikkelomgeving’ voor docenten
  - [graasp.eu/ils/.....](http://graasp.eu/ils/) is de ‘leeromgeving’ voor leerlingen

ZOEKEN / AANZETTEN TOT DENKEN + HULPMIDDELEN

Zoeken binnen www.golabz.eu

- op naam
- via filters
- via Big Ideas

Aanzetten tot denken

- vragen en activiteiten (ILS)
- hulpmiddelen daarbij (Apps) bv:
  - Hypothesis scratchpad
  - Concept mapper
  - Chempy
  - Periodic Table

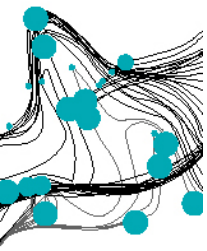

INQUIRY LEARNING SPACE: SCENARIOS

- ‘Minds-on’: nadenken stimuleren bv: POE (voorspel, observeer, verklaar)
- Go lab stimuleert ‘minds-on’ aspecten met een aantal fasen (inquiry learning)
- Standaard in Go-lab zitten de fasen:
  - ✓ orientation
  - ✓ conceptualisation
  - ✓ investigation
  - ✓ conclusion
  - ✓ discussion

Maar zowel de namen als de fasen kunnen worden aangepast.

VOORBEELDEN

- BOND lab gebruikt in de ILS ‘Slecht oplosbaar zout maken’.
- SLASH lab gebruikt in ILS ‘Sinking and floating’.

- Voor docenten:
  - Een verzameling doorzoekbare on-line labs
  - Auteurs faciliteiten voor docenten om de leeromgeving voor leerlingen aan te passen
  - Veel ondersteuningsapps om leren van leerlingen te ondersteunen (hypothese tool, concept map, formule editor, periodiek system)
  - Veel ontwikkelondersteuning online (Support).

- Voor leerlingen:
  - Leeromgevingen waarin de activiteiten in een onderzoekscyclus georganiseerd zijn
  - Go-Lab biedt specifieke ondersteuning voor elke fase

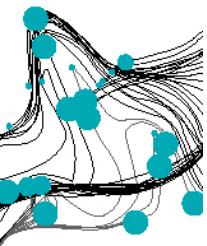
DISCUSSIE

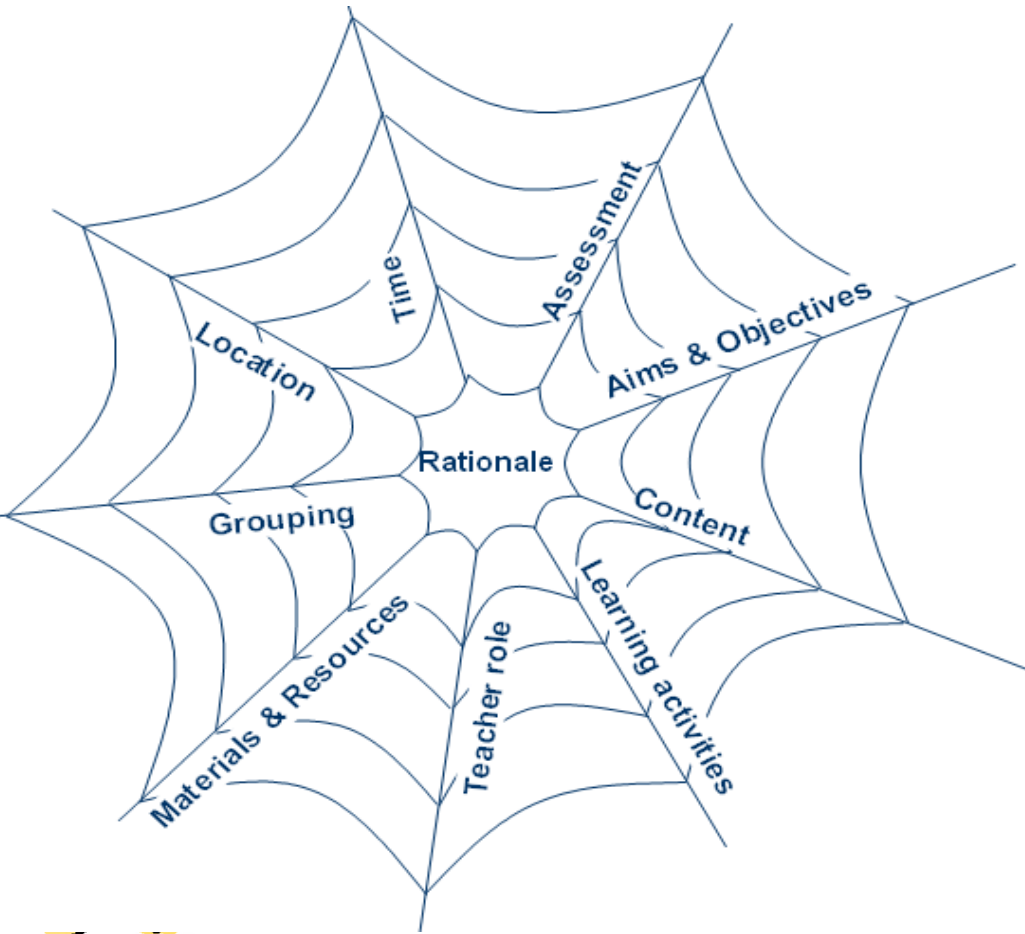
- Voordelen digitale lab
- Nadelen digitale lab
- Wanneer is gebruik van digitaal lab zinvol?

denk bv aan:

- leerdoelen
  - materialen
-
- Moeten we iets met digitale labs in de lerarenopleidingen?
  - Wat en waar?

CURRICULUMCOMPONENTEN – SAMENHANG

Curricular spider web (Van de Akker (2003))

Rationale	Why are they learning?
Aims & Objectives	Toward which goals are they learning?
Content	What are they learning?
Learning activities	How are they learning?
Teacher role	How is the teacher facilitating learning?
Materials & Resources	With what are they learning?
Grouping	With whom are they learning?
Location	Where are they learning?
Time	When are they learning?
Assessment	How far has learning progressed?

ONTWERPEN VAN PRACTICA

Voordat je praktisch werk ontwerpt moeten een aantal zaken duidelijk zijn:

- Waarom praktische werk?
- Specifieke leerdoelen voor deze praktische opdracht.
- Opstellen van een geschreven voorschrift waar leerlingen mee uit de voeten kunnen
- Welke activiteiten moeten erin ('minds-on', 'hands-on')
- Enz.